

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 75/19
Luksemburgā, 2019. gada 18. jūnijā

Spriedums lietā C-591/17
Austrija/Vācija

Vācijas vinjete federālo ceļu izmantošanai ar pasažieru mehāniskajiem transportlīdzekļiem neatbilst Savienības tiesībām

Šī nodeva ir diskriminējoša, jo tās ekonomiskais slogs praksē gulstas vienīgi uz citās dalībvalstīs reģistrētu transportlīdzekļu īpašniekiem un vadītājiem

Kopš 2015. gada Vācija ir ieviesusi tiesisko regulējumu, ar kuru par federālo ceļu, ieskaitot autoceļus, izmantošanu ar pasažieru mehāniskajiem transportlīdzekļiem tiek noteikta nodeva: "infrastruktūras izmantošanas nodeva".

Ar šo nodevu Vācija paredz daļēji pāriet no finansēšanas ar nodokli sistēmas uz finansēšanas sistēmu, kas būtu balstīta uz principiem "lietotājs maksā" un "piesārņotājs maksā". Ieņēmumi no šīs nodevas pilnībā tiks nodoti ceļu infrastruktūras finansēšanai, un tās apjoms tiks aprēķināts atbilstoši motora darba tilpumam, dzinēja veidam un transportlīdzekļa emisijas klasei.

Visiem Vācijā reģistrēto transportlīdzekļu īpašniekiem būs jāmaksā šī nodeva gada vinjetes formā, kuras maksimālais apmērs ir 130 EUR. Saistībā ar ārvalstīs reģistrētajiem transportlīdzekļiem (to īpašniekiem vai vadītājiem) nodeva būs jāmaksā vienīgi autoceļu izmantošanas gadījumā. Šajā sakarā ir pieejamas desmit dienu (no 2,50 līdz 25 EUR), divu mēnešu (no 7 līdz 50 EUR) vai viena gada vinjetes (lielākais 130 EUR).

Paralēli Vācija ir paredzējusi, ka, sākot ar infrastruktūras izmantošanas nodevas iekasēšanu, Vācijā reģistrēto transportlīdzekļu īpašnieki saņems atbrīvojumu no mehānisko transportlīdzekļu nodokļa apmērā, kas ir vienāds ar nodevas, kura tiem ir jāmaksā, apmēru.

Austrija uzskata, ka, infrastruktūras izmantošanas nodevas un Vācijā reģistrēto transportlīdzekļu atbrīvojuma no mehānisko transportlīdzekļu nodokļa, kā arī infrastruktūras izmantošanas nodevas izstrādes un piemērošanas kārtības kopējā iedarbība neatbilst Savienības tiesībām, it īpaši diskriminācijas aizliegumam pilsonības dēļ.

Pēc tam, kad Austrija bija vērsusies Komisijā, kura nav paudusi savu nostāju atbilstošajos termiņos, tā Tiesā cēla prasību pret Vāciju par valsts pienākumu neizpildi¹. Šajā tiesvedībā Austriju atbalsta Nīderlande, savukārt Vāciju atbalsta Dānija.

Ar šodienas spriedumu Tiesa konstatē, ka **infrastruktūras izmantošanas nodeva apvienojumā ar atbrīvojumu no mehānisko transportlīdzekļu nodokļa, kas ir piešķirts Vācijā reģistrēto transportlīdzekļu īpašniekiem, ir netieša diskriminācija pilsonības dēļ un ir preču brīvas aprites un pakalpojumu sniegšanas brīvības principu pārkāpums.**

Saistībā ar diskriminācijas aizliegumu pilsonības dēļ Tiesa konstatē, ka Vācijā reģistrēto transportlīdzekļu īpašnieku atbrīvošanas no mehānisko transportlīdzekļu nodokļa iedarbība ir tāda, ka pilnībā tiek kompensēta infrastruktūras izmantošanas nodeva, kuru šie pēdējie minētie ir samaksājuši, kā rezultātā šīs nodevas ekonomiskais slogs faktiski gulstas vienīgi uz citās dalībvalstīs reģistrēto transportlīdzekļu īpašniekiem un vadītājiem.

¹ Ļoti reti notiek tā, ka dalībvalsts pret citu dalībvalsti ceļ prasību par valsts pienākumu neizpildi. Šī prasība ir septītā no kopumā astoņām Tiesas vēsturē (skat. saistībā ar pirmajām sešām paziņojumu preseī [Nr. 131/12](#); astotā lieta: Slovēnija/Horvātija, [C-457/18](#), tiek izskatīta.

Ir taisnība, ka dalībvalstis var grozīt savu ceļu infrastruktūru finansēšanas sistēmu, aizvietojo ar finansēšanu ar nodokli sistēmu ar sistēmu, kurā finansējumu nodrošina visi lietotāji, ieskaitot citās dalībvalstīs reģistrēto transportlīdzekļu īpašniekus un vadītājus, kuri izmanto šīs infrastruktūras, lai visi šie lietotāji vienlīdzīgi un proporcionāli piedalītos šajā finansējumā. Tomēr, veicot šādus grozījumus, ir jāievēro Savienības tiesības, it īpaši nediskriminācijas princips; bet tas šajā lietā nav noticis.

Šajā lietā Vācijai tostarp nevar piekrist, kad tā apgalvo, ka šajā dalībvalstī reģistrēto transportlīdzekļu īpašniekiem piešķirtais atbrīvojums no mehānisko transportlīdzekļu nodokļa atspoguļo pāreju uz ceļu infrastruktūras finansēšanas sistēmu, kurā ieguldījumu veic visi lietotāji, piemērojot principus "lietotājs maksā" un "piesārņotājs maksā".

Vācija, nesniegusi nekādus precizējumus par nodokļa pienesuma apjomu federālās infrastruktūras finansēšanā, nekādi nav pierādījusi, ka Vācijā reģistrēto transportlīdzekļu īpašniekiem piešķirtā kompensācija atbrīvojuma no mehānisko transportlīdzekļu nodokļa formā tādā apmērā, kas ir vismaz līdzvērtīgs infrastruktūras izmantošanas nodevas, kas tiem jāmaksā, apmēram, nepārsniedz šo nodokļa pienesuma apjomu un tādējādi ir adekvāta.

Turklāt Vācijā reģistrēto transportlīdzekļu īpašniekiem infrastruktūras izmantošanas nodeva ir jāmaksā ikgadēji un nav iespējams izvēlēties vinjeti ar īsāku termiņu, lai tā labāk atbilstu šo ceļu izmantošanas biežumam. Šādi apstākļi apvienojumā ar atbrīvojumu no mehānisko transportlīdzekļu nodokļa tādā apmērā, kas ir vismaz līdzvērtīgs apmēram, kādā ir samaksāta šī nodeva, liecina, ka pāreja uz finansēšanas sistēmu, kas ir balstīta uz principiem "lietotājs maksā" un "piesārņotājs maksā", attiecas vienīgi uz citās dalībvalstīs reģistrēto transportlīdzekļu īpašniekiem un vadītājiem, taču finansēšanas ar nodokli princips joprojām ir piemērojams attiecībā uz Vācijā reģistrēto transportlīdzekļu īpašniekiem.

Turklāt Vācija nav pierādījusi, kā konstatētā diskriminācija varētu tikt attaisnota ar vides vai citiem apsvērumiem.

Saistībā ar preču brīvu apriti Tiesa ir konstatējusi, ka strīdīgie pasākumi var traucēt preču, kuru izcelsme ir citās dalībvalstīs, piekļuvi Vācijas tirgum. Infrastruktūras izmantošanas nodeva, kura faktiski ir jāmaksā vienīgi saistībā ar transportlīdzekļiem, ar kuriem tiek pārvadātas šīs preces, var paaugstināt transportēšanas izmaksas un līdz ar to šo preču cenas, tādējādi ietekmējot to konkurētspēju.

Saistībā ar pakalpojumu sniegšanas brīvību Tiesa ir konstatējusi, ka strīdīgie pasākumi var kavēt pakalpojumu, kuru izcelsme ir citā dalībvalstī, sniedzējiem un saņēmējiem piekļuvi Vācijas tirgum. Infrastruktūras izmantošanas nodeva sakarā ar atbrīvojumu no mehānisko transportlīdzekļu nodokļa var vai nu paaugstināt šo pakalpojumu sniedzēju Vācijā sniegto pakalpojumu izmaksas, vai arī paaugstināt izmaksas, kas rodas šiem pakalpojumu saņēmējiem saistībā ar došanos uz šo dalībvalsti, lai tajā saņemtu pakalpojumu.

Savukārt, pretēji Austrijas apgalvotajam, Tiesa ir nospriedusi, ka infrastruktūras izmantošanas nodevas izstrādes un piemērošanas kārtība nav diskriminējoša. Runa ir par izlases veidā veicamām pārbaudēm, eventuālu aizliegumu turpināt ceļu ar attiecīgo transportlīdzekli, infrastruktūras izmantošanas nodevas *a posteriori* atgūšanu, eventuālu naudas soda uzlikšanu, kā arī drošības naudas iemaksu.

ATGĀDINĀJUMS: Prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi var celt Komisija vai cita dalībvalsts pret valsti, kas nav izpildījusi pienākumus, kuri izriet no Savienības tiesībām. Ja Tiesa konstatē valsts pienākumu neizpildi, attiecīgajai dalībvalstij ir jāizpilda spriedums, cik vien ātri iespējams. Ja Komisija uzskata, ka dalībvalsts nav izpildījusi spriedumu, tā var celt jaunu prasību, lūdzot noteikt naudiskus sodus. Tomēr, ja Komisijai netiek paziņoti direktīvas transponēšanas pasākumi, Tiesa saskaņā ar Komisijas ieteikumu var noteikt sankcijas pirmā sprieduma stadijas laikā.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA mājas lapā pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami "[Europe by Satellite](#)" *☎ (+32) 2 2964106